

En nähnyt häntä aamulla missään ja kun erotin järvelle vievät jäljet lumessa, ehdin jo säikähtää. Kiskoin äkkiä saappaat jalkoihini ja heitin takin päälleni – sen jälkeen juoksin koko matkan takki avonaisena lepattaen. Hän seisoj rantakalliolla kääntyen katsomaan minuun hymyillen takanaan helmikuun hohtelevat hanget. Minun oli pakko räpytellä silmiäni. Valo oli niin kirkas; kuin olisimme olleet pilvien päällä. ”Miksi oikein juoksit?” hän kysyi kujertavalla äänellään. En vastannut aivan heti. Astelin hänen luokseen katsellen neitoon pitkään, suojelunhaluisesti. Hän alkoi melkein hajamielisenoloisesti napittaa takkiani kiinni. ”En tiedä”, sanoin. ”Säikähdin. Pelkäsin että...” Ääneni haipui. En pystynyt sanomaan lausettani loppuun. ”Minne minä nyt menisin?” hän vastasi. Äänestä kuului nyt suru; se tuttu, kylmä, vellova valtameri, joka asui nykyään hänen kyyhkysenharmaissa silmissään. ”Olet joskus niin vaivalloinen. Sinua saa jatkuvasti vahtia.” ”Tule nyt”, vastasin. ”Mennään sisälle. Aamiaiselle.” Tartuin häntä lempeästi käsivarresta ja hän lähti mukaani. Alkuun jähmeästi kuin hän mieluummin olisi jäänyt ulos lumen peittämille kallioille katsomaan järveä. Olin alkuun ajatellut, että tämä voisi olla hyvä paikka hänelle viettää rauhallinen viikonloppu. Kaukana ihmisistä, kaukana kaikesta; mökissä järven keskellä. Nyt en ollut enää niin varma. Eilen hän oli halunnut mennä kävelylle järven jälle. Vihdoinkin, olin ajatellut, hän haluaa tehdä jotakin, eikä vain istua sisätiloissa tuijottaen eteensä tyhjin silmin! Olin pitänyt tätä hyvänä merkinä; merkinä parantumisesta. Mutta sitten kulkiessamme saarta ympäri, keskustelu oli kääntynyt nopeasti järveltä löytyviin sulan paikkoihin. ”Niitä ei ole lähelläkään saarta, ei huolta”, olin vastannut. ”Mutta kai niitä silti on?” ”Kyllä, joensuissa, virtapaikoissa...” ”Missä? Mikä on lähimpänä?” En pitänyt keskustelun saamasta sävystä, vaikka hän ei koskaan ollutkaan ollut itsetuhoinen, joten pysyin vaiti. Hän koetti tyynnyttellä mieltäni nauramalla peloilleni ja vaihtamalla puheenaihetta, mutta uhka silti säilyi. Uhka leijui hänen yllään. Näin mietin kävellessäni siinä hänen rinnallaan takaisin mökkiä kohden. Välillä hän vaikutti olevan parempaan päin, välillä taas ei. Jäisi nähtäväksi millaiseksi tämä päivä osoittautuisi. ”Huomenna on jo sunnuntai”, sanoin puoliksi itselleni, puoliksi hänelle. ”Huomenna me jo lähdemme pois.” ”Harmi”, hän vastasi. Kohotin kulmiani yllättyneenä. ”Luulin, ettet viihdy täällä.” ”En viihdy missään”, hän sanoi. ”En voi olla onnellinen missään; miksi siis en voisi olla yhtä hyvin onneton täällä?” ”Älä sano noin. Yrittäisit edes. Yrittäisit vähäsen.” Hänen suunsa meni suppuun kuin lipas, joka napsahtaa lukkoon, ja tiesin valinneeni sanani väärin. Hän sulkeutui taas minulta; sulkeutui siihen pimeään, yksinäiseen maailmaan mielensä sisällä. En pystynyt kunnolla ymmärtämään häntä, en niin kuin hän olisi halunnut. Hän oli itse selittänyt minulle, miten kukaan ei koskaan pystyisi ymmärtämään häntä, koska tuska oli aina henkilökohtaista. Koska jokainen tuntee vain oman henkilökohtaisen tuskansa, he eivät voi käsittää toisen tuntemaa tuskaa. Kuljimme lopun matkaa vaitonaisina. Vain pakkaslumi suhisi hiljaa jaloissamme. Mikä tarmonpuuska sitten olikaan saanut hänet aiemmin liikkeelle, se nyt valui hitaasti hänestä pois. Askeleet muuttuivat hitaiksi ja laahustaviksi, mitä lähemmäs mökkiä pääsimme, ja ryhti lysähti vähän kerrassaan. Lopulta sain puoliksi raahata, puoliksi kantaa hänet mukanani sisälle. Asetin hänet korituoliin istumaan pienessä eteisessä. ”Otetaanhan ne kengät pois”, puhelin rauhoittavasti ja aloin riisua häntä ulkovaatteista kuin hän olisi ollut lapsi. Ensin kengät, sitten lapaset, baskerin mallinen pipo, kaulahuivi, takki. Hän lojui tuolilla velttona kuin räsynukke. ”Jaksatko nousta jaloillesi? Käveletkö itse keittiöön?” kysyin. Äkkiä kyynel vierähti hänen kummastakin silmästä. Suuhuni kohosi hapan maku. Taasko? Mitä ihmettä sanoin väärin? Mitä hän nyt alkoi itkeä? ”Olet niin kiltti”, hän ulisi kyynelten lomasta ja painoi kädet kasvoilleen tehden hänen äänestään vieläkin vaikeammin kuultavan. ”Miksi teet näin?”

Miksi olet tuollainen?” ”Totta kai haluan auttaa”, vastasin rauhallisesti, vaikka sydäntäni särki. Eihän hän mahtanut mitään itselleen. Eihän hän voinut tälle mitään. Mutta se sattui silti kuulla tällaisia sanoja. ”Olen niin kamala. Varmaan vihaat minua tämän takia.” ”En vihaa. En tietenkään vihaa!” sanoin nopeasti ja puristin hänet tiukkaan syleilyyn. ”Minä rakastan sinua. Kyllähän sinä sen tiedät. Olen aina rakastanut.” Annoin hänen itkeä aikansa ennen kuin kannoin hänet keittiöön. Ei hän pystynyt kävelemään, eipä tietenkään. Eikä hän myöskään syönyt kuin vain muutaman murenan. Illalla hän istui kamarissa sohvalla vieressäni, mutta vaikka olimme kylki kyljessä, hän ei olisi voinut olla kauempana. Hän tuijotti ikkunasta huopaan kääriytyneenä puhumatta mitään. Minä luin kirjaa. Saareen ei ollut vedetty sähköjä, joten takan valkea ja pöydällä oleva vanha öljylamppu olivat ainoat valonlähteet hämärtyvässä illassa. Aurinko laskeutui nopeasti ja vaikka hän ei mitenkään voinut nähdä ulos pimeästä ikkunasta, hän yhä vain tuijotti kasvoillaan ilme kuin unissakävelijällä. Vilkuilin häneen sivusilmällä kirjani yli. Hän oli vieläkin kaunis, vaikka oli menettänyt painoa ja silmien alla oli nykyään mustat varjot. Hän oli siro ja hauras kuin nupullaan oleva ruusunkukka. Kyllä minä rakastin häntä. Välitin hänestä yhä ja se teki tästä kaikesta niin raskasta. ”Olisitko surullinen...” hän äkisti alkoi puhua kasvot yhä ikkunaan päin käännettyinä, ”...jos minä kuolisin?” ”Tiedät kyllä”, sanoin. Olin väsynyt. En olisi juuri nyt jaksanut taas tätä. ”Niin, kyllähän minä tiedän”, hän vastasi monotonisesti vieläään katsomatta minuun. ”Olisit helpottunut. Kuten kaikki muutkin. Olisit iloinen, koska et joutuisi enää huolehtimaan minusta –” ”Lopeta jo!” huudahdin ja paiskasin kirjan pois käsistäni. ”Tuo ei ole totta ja sinä tiedät sen oikein hyvin! Sinulla on paljon ystäviä, jotka välittävät sinusta. Minäkin välitän sinusta. Miksi muuten olisin nähnyt kaiken tämän vaivan? Miksi muuten olisin yhä tässä?” Hänen ilmeensä värähti ja synkkeni, mutta kyyneltäkään ei näkynyt. Hän painoi nopeasti sirot sormet huuliensa päälle. ”Olet niin itsekäs. Ja niin uuvuttava välillä”, jatkoin rauhallisemmin. ”Joskus minusta todella tuntuu, etten jaksakaan enää. Tämä sattuu minuunkin, kai tajuat sen?” ”Haluat eroon minusta. Sinä vihaat minua...” ”Rakastan sinua”, korjasin ja kiedoin käteni hänen ympärilleen. ”Kunpa sinäkin rakastaisit minua.” ”Joskus...” hän sanoi hiljaa, haparoiden, etsien oikeita sanoja. ”Joskus minusta tuntuu... kuin sisälläni asuisi joku muu. Joku hirviö. Se sanoo, ettei kukaan välitä minusta... Sellainen hakkaava ääni takaraivossa. Se haluaa, että kuolen.” ”Et sinä kuole.” ”Et ymmärrä...” ”Selitä sitten. Kerro minulle. Laita minut ymmärtämään.” Hän käänsi vihdoinkin kasvonsa puoleeni. Tunsin hänen lämpimän henkäyksen huulillani. ”Halaa minua”, hän inahhti. Hän painoi kasvonsa olkaani vasten, kun puristin hänet tiukkaan syleilyyn. Vaaleat, lainehtivat hiukset tuntuivat täyttävän koko maailman niin pehmeinä ja tuoksuvina. Suutelin hellästi hänen kaulaansa, sitten poskea, joka tuntui kuumalta huulieni alla. Hän otti nämä hellyydenosoitukset vastaan auliina, silmät ummessa. ”Kunpa vain rakastaisit minua”, kuiskasin. ”Kunpa voisin tehdä sinut onnelliseksi.” ”Olen pahoillani”, hän sanoi ja riistäytyi hitaasti otteestani. Hän katsoi taas ikkunan suuntaan; sen mustan ikkunan, josta näkyi vain peilikuvamme. ”Minua väsyttää. Mennäänkö jo nukkumaan?” Nielin nopeasti pettymykseni ja nyökkäsin. ”Mennään vain.” Saatoin hänet makuuhuoneeseen, missä hän edellisenkin yön oli viettänyt. Itse nukuin kamarin sohvalla. Makasin valveilla pitkän aikaa takan hiillosta tuijottaen. Kunpa hänellä olisikin ollut jokin syy – jos ei minä, niin sitten joku muu – olla onnellinen ja olla elossa. Ahdistus koversi sydäntäni niin kipeästi, että lopulta itsekin itkin muutaman kyyneleen ennen kuin nukahdin. Hänen oli täytynyt hiipiä ulos jo joskus yöllä. Ulkona olevat jäljet olivat osaksi peittyneet tuulen pölyttämään lumeen. Puin ulkovaatteeni sinä aamuna hitaasti. Jokin kertoi minulle, että oli jo myöhäistä. Mieltäni painosti alkuun monet itsesyytökset – kaikki ne vaaran merkit, joita en ollut ottanut todesta – mutta kohta ne katosivat ja mieleni täytti hiljaisuus. Lähdin ulos. Tänäpäin oli hyvin pilvinen päivä. Taivas oli yhtä valkoinen

kuin maakin niin, että järvelle päästyäni silmissäni alkoi tanssia pieniä, vaaleanpunaisia palloja. Jäljet johtivat suoraan kohti sulaa ja päättyivät sinne. Jäässä näkyi tummempi kohta, josta törrötti jäälauttoja; niiden väliin oli ehtinyt muodostua vasta hento riite. Hän siis todellakin oli poissa. Sen olisi pitänyt olla surullinen hetki, mutta jostakin syystä – kun tuijotin tuota jään alta kuultavaa mustaa vettä – mietin, että juuri näin sen pitikin päättyä. Hän oli nyt pimeydessä, niin fyysisesti kuin henkisesti. Ja ehkä juuri sitä kautta hän oli päässyt valoon ja saanut rauhan. En sanonut edes hyvästejä, se tuntui turhalta. Vain käännyn ympäri ja lähdin kävelemään takaisin kohti mökkiä. Vaikka alkuun askeleeni olivat raskaita, ne kevenivät sitä mukaan, kun lähestyin saarta. Käänsin katseeni valkoiselle taivaalle ja tunsin oloni kevyeksi. Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan.